

Professor Natan Elštein 07.03.1929–27.10.2005

„Hirmus ei ole mitte surm ise, kuivõrd mõistmine, et pärast seda on kõik niisamuti nagu enne, ainult sind ei ole. Õitsevad piibelehed, lõhnavad männid, laulavad linnud...“

(N. Elštein. Meditsiini aja peeglis.
Tallinn, 1989, lk 170)

30. oktoobril maeti professor Natan Elštein perekonna hauaplatsile Tallinna Juudi kalmistul Rahumäel. Tema kirjapandud soovi kohaselt ei peetud haul kõnesid. Siinkirjutatu olgu Eesti sisearstide ja sõprade järelehüdeks.

Natan Elštein sündis Moldovas Chişinău (tolleaegne Bessaarabia pealinn, kuulus Rumeenia koosseisu) ja õppimist alustas rumeenia koolis. Sõja ajal õppimine jätkus Siberis, keskkooli lõputunnistuse ja hõbemedali sai ta Moldovas tehases töötamise kõrvalt eksternina. Järgnes aasta psühholoogia-õpinguid Moskva Ülikoolis ja lõplikuks valikuks sai meditsiini õppimine Tšernovtšõ Meditsiiniinstituudis,

mille ta lõpetas 1951. aastal *cum laude*. Seejärel algas arstitöö Eestis esmalt Kohtla-Järvel sisearstina, viimaseks töökohaks jäi Ida-Tallinna Keskhaigla.

Vahepealsesse pikka, üle poole sajandi kestnud arstina töötamise perioodi kuulub töö mitmes Tallinna haiglas ning teadustöö – kandidaadi- ja doktoriväitekirja kaitsmine; EKMI gastroenteroloogia sektori juhtimine ja paljude dissertatsioonide juhendamine; Eesti Terapeutide Seltsi juhtimine; töötamine Eesti peaterapeutina; osavõtt paljudest teaduskonverentsidest. Ta on avaldanud üle 350 teadusliku ning üle 250 populaarteadusliku publikatsiooni, sealhulgas ka mitmed monograafiad. Professor Elštein oli andekas kirjamees ning kultuuriliselt väga erudeeritud ja laia silmaringiga. Tema mõtted ja läbielamised on koondatud mitmesse nii vene kui ka eesti keeles avaldatud raamatutesse. Terava sulega sekkus ta ajakirjanduses meditsiini ja tervishoiu valuprobleemidesse.

„Ei saada aru, et meditsiin ja tervishoid pole üks ja seesama. Tervist hoidma peab kogu ühiskond. Milline on ühiskond, selline on ka tervishoid.“ (N. Elštein. Inimesed ja elu läbi arsti silmade. Tallinn, 2004, lk 50)

Natan Elšteinile anti teenelise arsti nimetus ning ta oli Eesti Punase Risti ordeni ja Tallinna teenetemärgi kavaler, mitmete rahvusvaheliste ja riiklike aumärkide, diplomite, tunnistuste omanik. Teda autasustati Nõukogude Liidu ja Eesti Ajakirjanike Liidu Kuldse Sulega. Ta oli Eesti ja Poola Sisearstide Seltsi auliige.

Natan Elštein jääb meelde väärrika, peenetundelise ja ausa inimesena, sügavalt erudeeritud arsti ja teadlasena, omamoodi romantilise ja võitlejahingega meditsiinirüütlina.

Kolleegid